

**Спіс рэкамендуемай літаратуры па дысцыпліне
«Метрыка Вялікага Княства Літоўскага»
для студэнтаў вочнага і завочнага аддзяленняў**

Асноўная літаратура

1. Бережков Н.Г. Литовская Метрика как исторический источник. Ч.1.-М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1946.-180с.
2. Пташицкий С.Л. Описание книг и актов Литовской метрики.- Спб., 1887.
3. Ковальский Н.П. Источники по истории Украины XVI-XVII вв. в Литовской метрике и фондах приказов ЦГАДА. Днепропетровск, ДГУ, 1979.74с.
4. Исследование по истории Литовской Метрики. Сб.науч.тр. М.: АН СССР, 1998. Вып.1-2. 386 с.
5. Методические рекомендации по изданию и описанию Литовской Метрики\ Сост.А.Л.Хорошкевич, С.М.Каштанов. Вильнюс. 1985.
6. Lietuvos metrika 1991-1996. Metus tyrinejimai. Vilnius, 1998.
7. Jakubowski I. Archiwum panstwowe W.X.Litewskiego i jego losy // Archeion, 1931. T.9. S.1-18.
8. Хорошкевич А.А. К истории издания и изучения Литовской Метрики. // Acta Baltico-Stanica. 1973. Т.8. S.69-94.
9. Sutkowska-Kurasiowa J. Metryka Litewska.-Chakakterystyka i a jego // Archeion. 1977. T.65. S.91-118.
10. Kennedy Grimsted P. The «Lithuanian Metryka» in Moscow and Worskow: Reconstructing the Archives of the Grand Duchy of Lithuania. Cambridge; Massachusetts, 1984.
11. Каштанов С.М. Очерки русской дипломатии. М., 1970. 498с.
12. Каштанов С.М. Дипломатический состав древнерусского акта // Вспом. ист. дисциплины. Л., 1969. Вып.2. с.143-149.
13. Актовое источниковедение: Сб. ст. / Ред. кол.: Каштанов С.М. и др. М., 1979.

Дадатковая літаратура

1. Абросимова С.В. Книги записей Литовской Метрики как источник по истории городов Украины первой половины XVI в. (до Люблинской унии 1569 г.) // Исследования по истории Литовской Метрики: Сб. науч. тр. В 2-х ч.- М., 1989.- Ч. 2.- С. 196-214.
2. Альгимантас К. Первые публикации документов ЛМ // Литовская Метрика: Тез. докл. межресп. науч. конф., Вильнюс, апрель 1988 г. / Инст. ист. АН Лит. ССР.- Вильнюс, 1988.- С.54-56.
3. Беларускі архіў: У 3 т.- Менск: Беларуская Акадэмія навук.- 1931.- Т. 3: Менскія акты. Выпуск першы (XV-XVIII ст.). Дакументы сабраныя і згуртаваныя Археаграфічнай камісіяй Беларускай Акадэміі навук.- 413 с.
4. Бережков Н. Литовская Метрика как исторический источник / АН СССР. Ин-т истор.: Отв. ред. В.И. Пичета.- М.: Изд.-во АН СССР, 1946.- Ч.1: О первоначальном составе книг Литовской Метрики по 1522 г.- 179с.
5. Галенчанка Г., Спрыданаў М. Метрыка Вялікага Княства Літоўскага // Энцыклапедыя гісторыі Беларусі :У 6 т.- Мінск, 1999.- Т. 5.- С. 121-128.
6. Галубовіч В. Дакументы па гісторыі Рэчыцкага павета ў кнігах запісаў Метрыкі Вялікага Княства Літоўскага за перыяд праўлення Уладзіслава IV Вазы // Трэцяя Міжнародная Доўнараўскія чытанні (г. Рэчыца, 14-15 верас. 2001 г.) / Рэд. кал.: В.М. Лебедзевай (адказ. рэд.) і інш.- Мінск: “Беларускі кнігазбор”, 2002.- С. 240-253.
7. Галубовіч В.У. Кнігі запісаў метрыкі Вялікага Княства Літоўскага першай паловы XVII стагоддзя як крыніца па гісторыі Браслаўшчыны // Браслаўскія чытанні 2000: Матэрыялы 5-й навук.-краязн. канф., прысвечанай 935-годдзю першай згадкі Браслава

- ў пісьмовых крыніцах / Брасл. музейн. аб'яд., Брасл. краязн. тав. ім. О. Гедэмана.- Браслаў, 2001.- С. 22-25.
8. Галубовіч В.У. Матэрыялы да гісторыі Магілёва ў кнігах запісаў метрыкі Вялікага Княства Літоўскага першай паловы XVII ст. // Мінулая і сучасная гісторыя Магілёва: зборнік навуковых прац / Уклад. І.А. Пушкін.- Магілёў: УПКП “Магілёўская абласная ўзбуйненая друкарня”, 2001.- С. 64-70.
  9. Галубовіч В. Матэрыялы па гісторыі скарба ВКЛ у кнігах запісаў за перыяд праўлення Уладзіслава IV Вазы // Białoruskie Zeszyty Historyczne.- 2002.- № 17.- S. 126-138.
  10. Галубовіч В. Намінацыйныя прывілеі на павятовыя земскія пасады з кніг запісаў Метрыкі Вялікага Княства Літоўскага першай паловы 17 ст. як крыніца па гісторыі Беларусі // Гістарычны альманах.- 2001.- Т. 5.- С. 135-148.
  11. Галубовіч В. Ян Казімір Пашкевіч: Паэт на мяжы культур // Скарыназнаўства, кнігазнаўства, літаратуразнаўства: Матэрыялы III Міжнар. кангрэса беларусістаў “Беларуская культура ў дыялогу цывілізацый” (Мінск, 21-25 мая, 4-7 снеж. 2000 г.) / Рэдкал.: У. Конан (гал. рэд.) і інш.- Мінск: “Беларускі кнігазбор”, 2001.- С. 149-153.
  12. Груша А. Асаблівасці вядзення кніг Метрыкі ВКЛ 30-40-х гадоў XVI ст. // Архівы і справаводства.- 2001.- № 4.- С. 102-107.
  13. Груша А. Да некаторых праблем Метрыкі ВКЛ (першыя гістарычныя назвы; па матэрыялах Метрыкі ВКЛ першай паловы XVI ст.) // Інфармацыйнае забеспячэнне навукі: праблемы, пошуки, рашэнні / НАН Беларусі, Цэнтр. Навук. бібл. імя Якуба Коласа; Рэд. кал. Л.А. Аўгель, Н.Ю. Бярозкіна (адк.) і інш.- Мінск: Выд. ТАА “Красіка-Прынт”, 2000.- С. 152-162.
  14. Груша А.І. Канцылярыя Вялікага Княства Літоўскага 40-х гадоў XV – першай паловы XVI ст.: Аўтарэф. дыс. ...канд. гіст. навук: 07.00.02 / НАНБ Ін-т гісторыі.- Мінск, 2001.- 20 с.
  15. Груша А.І. Функцыі канцылярыі Вялікага Княства Літоўскага (40-я гады XV - першая палова XVI ст.) // Весці НАН Беларусі. Серыя гуманітар. навук.- 2001.- № 3.- С. 81-87.
  16. Груша А. Службовы склад і структура канцылярыі ВКЛ 40-х гадоў XV – першай паловы XVI ст. // METRICIANA: Даследаванні і матэрыялы Метрыкі Вялікага Княства Літоўскага.- Мінск: Athenaeum - Аддзел спецыяльных гістарычных навук ІГ НАНБ, 2001.- Том I.- С. 11-45.
  17. Даўгяла З. Літоўская Метрыка і яе каштоўнасць для вывучэння мінуўшчыны Беларусі // Спадчына.- 1997.- № 4.- С. 85-95.
  18. Довнар-Запольский М. Государственное хозяйство Великого княжества Литовского при Ягелонах.- Киев: Тип. императ. ун-та Св. Владимира, 1901.- 927 с.
  19. Думин С.В. Смоленское воеводство в составе Речи Посполитой в 1618-1654 гг. (по материалам Литовской Метрики): Автореф. дис. ...канд. ист. наук: 07.00.03 / Московский государственный университет.- М., 1981.- 24 с.
  20. Думин С.В. К истории развития ленного землевладения в Речи Посполитой в XVII веке (Смоленское воеводство в земельной политике династии Вазов) // Советское славяноведение.- 1986.- № 2.- С. 43-57.
  21. Источниковедение: Теория. История. Метод. Источники российской истории: Учеб.пособие / И.Н. Данилевский, В.В. Кабанов, О.М. Медушевская, М.Ф. Румянцева.- М.: РГГУ, 1998.-702 с.
  22. Ковальский Н.П. Источники по истории Украины XVI-XVII вв. в Литовской метрике и фондах приказов ЦГАДА.- Днепропетровск: ДГУ, 1979.- 74 с.
  23. Кулаковський П. Канцелярія Руської (Волынської) Метрики 1569-1673 рр.: Студія з історії українського регіоналізму в Речі Посполитій. Острог-Львів, 2002.- 304 с.
  24. Кулаковський П.М. Руська (Волынська) метрика (1569-1673 рр.) як джерело до історії Київського та Брацлавського воеводств: Автореф. дис. ...канд. іст. наук: 07.00.09 / Дніпропетровський державний університет.- Дніпропетровськ, 1992.- 18 с.

25. Кяупа З. Публикации из Литовской Метрики источников по истории городов Литвы // Новости литовской метрики.- Вильнюс: Институт истории Литвы, 1998.- Вып. 2.- С. 29-38
26. Лазутка С., Валиконите И., Карпавичене И. Введение // Lietuvos Metrika (1528-1547). 6-oji Tesmų kniga. / S. Lazutka, I. Valikonytė ir kt.- Vilnius: Vilniaus Univer. leidykla, 1995.- P. IX-CXLV.
27. Менжинский В.С. Состав книг Записей ЛМ (Вторая четверть XVI в.) // Литовская Метрика: Тез. докл. межресп. науч. конф., Вильнюс, апрель 1988 г. / Инст. ист. АН Лит. ССР.- Вильнюс, 1988.- С. 40-42.
28. Менжинский В.С.Феодальное землевладение в Белоруссии во второй четверти XVI в. / по материалам книг записей Литовской метрики /: Автореф. дис. ...канд. ист. наук: 07.00.02 / АН СССР, Инст. ист. СССР.- М., 1988.- 23 с.
29. Мянжынскі В. Дзярновіч А. Шляхта і яе зямельныя ўладанні ў Ашмянскім (Ошменском) павеце ў першай палове XVI ст. (паводле Кніга № 12-31 Метрыкі ВКЛ) // METRICIANA: Даследаванні і матэрыялы Метрыкі Вялікага Княства Літоўскага.- Мінск: Athenaeum - Аддзел спецыяльных гістарычных навук ІГ НАНБ, 2001.- Т. I.- С. 46-108.
30. Новости литовской метрики: Вильнюс.: Институт истории Литвы.-1996/1997.-№ 1-30с.
31. Новости литовской метрики: Вильнюс.: Институт истории Литвы.-1998.-№ 2.-40с.
32. Описание книг и актов литовской метрики / Сост. С. Пташицкий.- СПб.: Тип. Правит. Сената, 1887.- 288 с.
33. Римша Э. Городская геральдика конца XVIII в. в ЛМ // Литовская Метрика: Тез. док. межресп. науч. конф., Вильнюс, апрель 1988 г. / Инст. ист. АН Лит. ССР.- Вильнюс, 1988.- С. 26-28.
34. Русско-еврейский архив. Документы и материалы по истории евреев в России. В 2 т./ Гл. ред. С.А. Бершадский.- СПб.: Типо-Литогр. А.Е. Ландау, 1882.- Т. 2: Документы и реестры к истории литовских евреев (1550-1569).- 397 с.
35. Рыбакоў А. Арганізацыя дзяржаўнага архіва Вялікага Княства Літоўскага ў XVI ст. // Архівы і справаводства.- 1999.- № 2.- С. 70-76.
36. Рыбакоў А. Галоўная і меншая канцылярыі Вялікага княства Літоўскага ў XVI ст. // Беларускі гістарычны часопіс.- 1998.- № 3 (23).- С. 43-47.
37. Рыбакоў А. Ліст // Энцыклапедыя гісторыі Беларусі :У 6 т.- Мінск, 1997.- Т. 4.- С. 372-373.
38. Улащик Н.Н. Очерки по археографии и источниковедению истории Белоруссии феодального периода.- М.: Наука, 1973.- 304 с.
39. Хорошкович А.Л. Жалованные грамоты Литовской Метрики конца XV века и их классификация // Источниковедческие проблемы народов Прибалтики: Сб. ст. / АН Латв. ССР, Ин-т истор.; Ред. кол. А.К. Бирон (отв. ред.) и др.- Рига: Зинатне, 1970.- С. 47-74.
40. Яковенко Н. Підкоморські книги Правобережної України кінця XVI-першої половини XVIIст. // Книга київского підкоморського суду (1584-1644).- Київ, 1991.- С. 5-56.
41. Ясінскі А. Спроба крытычнага вывучэння Кніг Данін вялікага князя Казіміра // Зап. аддз. гуманітар. навук Інбелкульту.- Працы клясы гісторыі.- 1928.- Т. 2.- С. 153-205.
42. Heidenstein R. Cancellarius sive de dignitate et officio cancellarii regni Polonie.- Warszawa: Państwowe Wydawnictwo naukowe, 1960.- 66 s.
43. Kennedy Grimsted P. Układ i zawartość Metryki Litewskiej // Archeion..- 1966.- T. XLIV.- S. 121-182.
44. Krawczuk W. Pisarze kancelarii koronnych Zygmunta III Wazy // Studia Historyczne.- 1993.- R. XXVI.- Z. 2 (141).- 149-164.
45. Lietuvos magdeburginiu miestu privilegijos ir aktai. Joniskis, Jurbarkas / Suridare Antanas Tyla, spaudai parengę R. Firkovičius, E. Meilus, A. Tyla, vertė R. Jasas / Lietuvos istorijos institutas.- Vilnius: Mokslas, 1991.- T.1.- 292 p.

46. Lietuvos magdeburginiu miestu privilegijos ir aktai (Kretinga, Skuodas, Saulai, Svientoji, Varnai, Vieluona, Vierksniai, Virbalis, Vladislavovas) / Suridare Antanas Tyla ir Darius Žygielis, spaudai parengė A. Tyla, D. Žygielis, R. Firkovičius, D. Antanavičius / Lietuvos istorijos institutas.- Vilnius: Pradai, 1997.- T.2.- 366 p.
47. Łowmiańska M. Dokumenty do historii kamienic przeznaczonych na chowanie Metryki W.X.L. (1588-1712) // Ateneum Wileńskie.- 1930.- R. VII/1-2.- S. 293-311.
48. Nawrocki S. Rozwój form kancelaryjnych na ziemiach polskich od średniowiecza do końca XX wieku.- Poznań: W-wo nauk. Uniw. im. A. Mickiewicza w Poznaniu, 1998.- 226 s.
49. Pietkiewicz K. Wielkie księstwo Litewskie pod rządami Aleksandra Jagiełłończyka: Studia nad dziejami państwa i społeczeństwa na przełomie XV i XVI w.- Poznań: W-wo nauk. Uniw. im. A. Mickiewicza w Poznaniu, 1995.-256 s.